

● ***Allsångshäfte nr 1***

● ***Folksångsnätverket Gävleborg***

● ***2016***

*” Visor för visstugor i när och fjärran,
utvalda av folksångsnätverket Gävleborg. ”*

*Sammanställt av Michael Müller, Region Gävleborg och
Johanna Bölja, Studieförbundet Bilda*

Kväller är i Tuna

Ur Visor i Gästrikland. Sjungnen av Anna Andersdotter f. 1862, Bro, Ovansjö.

Kväller är i Tuna, mitt få driver hem.
Sängen hon står bädda´ och gossen ligger i.
Å gröten han står koka, å skeden ligger i.
Kör på! Lätt gå! Kväller är här nu.

*Visan finns i många varianter, och Tuna återkommer i alla. Tuna står därför troligen för ett tun och inte en ort. Sjöngs allmänt när boskapen drevs hem från fäboden om kvällarna.
”Kanske man kan sjunga ”kväller är på tunet” istället, funderar Michael Müller*

Alla mina nätter

Trad. Denna variant efter ”Norrgårds Edit”, Morgongåva

//: Alla mina nätter går jag här och sätter
palsternackor och morötter.://
//: Alla mina dar går jag här och drar
på en gammal herrgårdskärra.://

Upp flicka lilla

Vallvisa efter Signe Widholm, Bergsjö (en klave är ett slags sele)*

Upp flicka lilla, mjölka dina kor,
Upp flicka lilla, mjölka dina kor
Mina gå i gröna hagar, dina står vid väggen klavad*, än sover du!
Mina gå på gröna åsar, dina stå i svarta båsar, än sover du!

Lasses polska

Lasse lilla vän å, Lasse lilla vän å, skynda dig uppå golvet ! ://
Brännevin å brö´, brännevin å brö´, ståndar uppå höga hyllan ://

Visa som sjungits i både Hälsingland (bl a av Delsbostintan) och på Gotland.

Tula hem å tula vall

efter Karin Grellsson i Delsbo

Tula hem å tula vall,
tula långt i mossen.
Kål fick jag när jag kom hem,
kål fick jag i påsen.
Mjölken var båd´ gul och blå,
osten såg jag lite å.
Smöret smakte jag aldrig.

Hur du vänder dig

efter Karin Grellsson i Delsbo

//: Och hur du vänder dig
och hur du svänger dig,
så laga att du har en trogen vän.://
Snart förgår dina ungdomsdagar://
Aldrig komma de
och aldrig komma de,
och aldrig komma de här mer igen.

Pôjkar

efter Karin Grellsson, Delsbo

1. Pôjkar de finns båd´ stora och små,
ögen har dam båd´ bruna å blå.
När sôm je sir dam täntje je´ sôm så:
”Hä´ bi´ fôl bara te å titta”
Ty den som en vill ha den kan en inte få,
och den som en kan få den vill en inte ha.

2. Men pôjkar dam bi fôl gubbar också
ögen får dam båd´ gröna å grå
När sôm je sir dam täntje je´ sôm så:
Hä va fôl tur att en bara titta”.
Ty den som en vill ha den kan en inte få,
och den som en kan få den vill en inte ha.

Spelmansvisa

text eft AG Lindberg, Åsbo
melodi eft Gustaf Jernberg, Sikvik

Drick å drick allt vad du ork,
med din rara flicka.
Vår speleman en slant vill ha,
tag den ur din ficka.
Tack å tack skall gossen ha,
för sin skänkegåva.
En vacker flicka skall han ha,
på armen skall hon sova.

Lars Persson

efter ”Delsbostintan” Ida Gawell?Blumenthal, Delsbo

Lars Persson haver friat till mig, allt uti dessa dagar
Men storligen bedrager han sig om han tror han mig behagar
Han hade ko, han hade get, han hade stuga, han hade vret
Han hade so, trinder och fet, han hade båt och nät
Tror han han får mej lurar han sig
Men han har så fagra ögon

Å int bryr ja mej om ko eller get, inte heller om hans ängar
Å int bryr jag mej om stuga och vret, inte heller om hans pengar
Jäntor i rad, vill honom ha, ôcken han vill, så kan han få ta
Vad bryr det mej, ôcken det blir, hur han sig snor och vrir
Likväl går jag och tänker uppå, att han har så fagra ögon.

Begravningsvisa

Trad. Från Gotland

Idag ska Martin i jorden,
fram med de dukade borden!
Ack, vilken glädje och ack vilken fröjd!
Får vi ej peppar och kringlor,
så får vi väl brännvin och semlor.
Det gör detsamma, blott själen är nöjd.
//: Dam-da-di-do-di-di-dam-da,
Dam-da-di-do-di-di-dam-da. Det gör
detsamma, blott själen är nöjd://

Det låg en gubbe på bänken dö

”När månen vandrar på fästet blå”

Det låg en gubbe på bänken död,
han hade vita vantar.
Då kom en hurste spelman in,
och gubben upp till å dansa.
Å gubben dansa så skägget vicka,
säg har du fått dig en tår på ticka,
:// så håll dig rak. ://

Å längtat haver jag

Trad. Efter Helge Nilsson, Bergsjö

Å längtat haver jag efter dig, min lilla vän, såsom fågeln efter ljusnande dag
För var o en gång , jag dina ögon ser, blir jag så hjärtinnerligen glad

Men hur ska de gå, när som jag tänker på, till att taga en annan till vän
Först får du glömma mig sen får jag glömma dig, och sedan är vänskapen all

Men du min enda tröst , som har vilat vid mitt bröst, du har klämmit mitt hjärta så hårt
Och du, som i högaste himmelen bor, vet att nu faller sig svårt

Nog vet jag att du kunde dig en rikare få, ja men se dig nu visligen för
Ty rikedom har bringat mången på fall, medan fattigdom har blivit min lott

Den kärlek som jag nu är betagen är utav, den skall visst icke slockna så snart
Nej, förr´n kommer döden och jag läggs i grav, än kärleken tager utav

Varför skulle jag älska

Varför skulle jag älska den som jag aldrig kan få.

Varför skulle jag älska den som jag aldrig kan få.

Å, den som jag aldrig kan få.

Å, den som jag aldrig kan få.

Kärlek han svor mig och trohet, aldrig han mente det dock.

Kärlek han svor mig och trohet, aldrig han mente det dock.

Å, aldrig han mente det dock.

Å, aldrig han mente det dock.

Kort blev min lycka på jorden aldrig han kommer igen.

Kort blev min lycka på jorden aldrig han kommer igen.

Å, aldrig han kommer igen.

Å, aldrig han kommer igen.

Vi supom, vi drickom

Trad. från Järvsö

Vi supom, vi drickom, för goda vänner skål för skål

För de som är närvarande och de som kommer farande, sup ut !

Ja , skålen ska vi tömma och flickorna berömma

Ja , skål för vår mö och skål för vår dö´

Ja skål för den flicka som är rosende rö´

Å ja dricker brännvin

trad. visa

Å, ja dricker brännvin nu mens jag lever, när ja ä dö så har ja inte tid ://

När som ja själver ligger i mull, kan ja väl inte supa mig full

När som ja själver ligger i mull, kan jag väl inte supa

Upp, upp du sömnesugga

trad vallvisa, spridd i bl a Hälsingland

Upp, upp, du sömnesugga, mjölka dina koner
mina går på gröna åsar, dina står i svarta båsar
Än sover du, du, du
än sover du, du, du

Stackars de alla kolgossar små

efter Hans Höglom, Torsåker, Gästrikland

Stackars de alla kolgossar små,
som måste uti hammaren gå.
Stackars de alla kolgossar små,
som måste uti hammarn gå

Ack, ack om det vore kväll

Trad. visa som finns spridd över stora delar av Sverige

Ack, ack, om de vore kväll, å alla pojkar hängde i ett spjäll://
och va vi skulle sjunga, å vi skulle dansa
Ack, ack om de vore kväll

Ack, ack om det vore dag och alla gossar stodo i en rad://
och jag finge taga den som mig behaga
Ack, ack om det vore dag

Ack, ack om det vore natt och alla gossarna i sängen satt ://
och jag däri låge och mig ingen såge
Ack, ack om det vore natt!

Ack, ack om det vore kväll och alla gossar hängde i ett spjäll ://
och jag finge tända och dom ville bränna
Ack, ack om det vore kväll

Finvisan

Fin är du när du går till din vän,
fin är du när du kommer igen.
Fin är du, fin vill du vara,
du är fin.
Fin är du, fin vill du vara,
du är fin.

Fin är din fader, fin är din mor,
fin är din syster, fin är din bror.
Fin är du, fin vill du vara,
du är fin.
Fin är du, fin vill du vara,
du är fin.

Survisan

Sur är din far, å sur är din mor, å sur är din syster, å sur är din bror, å sur ä du.

Å sur är du, å sur vill du vara, sur är du, sur vill du vara, sur är du .

Sur är du när du lägger dig i säng, sur är du när du stiger upp igen, å sur är du. *Refr*

Sur är du när du går till din vän, å sur är du när du kommer hem igen, å sur är du. *Refr*

Sur är du fast du dansar å ler, sur är du fast du ögon mig ger, sur är du. *Refr*

Sur är du när till kyrkan du går, sur är du när på gången du står, sur är du. *Refr*

Fulvisan

trad från Österfärnebo

Ful är du när du skrattar o ler

ful är du uti alla manér, ja du är ful

å vill du gifta dig, ja du vill gifta dig, men du är ful

Ful är du, ful vill du vara

ful blir du, ful må du vara, du är ful

Gud välsigne min gamla mor

Trad. eft Eva Eriksson, Mållångstuga

Gu´ välsigne min gamla mor

som går på golvet å stullar

å fyller mina tomma glas

Å fylla flaskorna fulla

Röda rosor å de vita

de fattiga struntar i de rika

Nu har ja fått den ja vill ha

då blir de roligt att leva

Fålen han springer

trad visa sjungen i Ockelbo (långdans-karaktär)

Fålen han springer på himmelsblå isen

allt upp till Falun och nappade grisen

allt om en julakväll, knåpa låt de det gå

medan julen står på !

Lillgubben på Tallbacken

trad visa som finns i många varianter

Lillgubben på Tallbacken, tre döttrar hade han
sålde bort sin skinnjacka, köfte flickorna gullband
Hästen gav han grönhavre, flickorna öl och vin
Pöjkan gav han karvatten, så döm rulla som svin

Lillgubben /Mina getter

*trad vallvisa eft Eva Eriksson, Mållångstuga
Första versen lika som ovan*

Getlycka, löppsöcka, min get, å ja mä
Mine getter går i skogen, å gnager basken tå trä

Östnola på Gångbraberget, där växer ett killingabet
Då vi ska ut å geta, då ska vi fara dit

Lill-gubben uppå Tallbacken, Sot-Olle speleman
Pannkaka, slö tebaka, sötosten kom fram

Hej hyfsa på killingabyxa, tre kilo te luvo
en rö en å en blå en, å en mitt uppå kullo

Mina getter skiter bönor, granngårdsstintern plöck´ opp
Kokar sig en bönvälling, å så säger dom att de e gott

I möra bitti

trad eft Erik Hartwig, Årsunda

I möron bitti, i möron bitti
Då kommer svärfar med flaskan
I möron bitti, i möron bitti
Då får vi supa, då får vi supa
då får vi supa, då får vi supa
då får vi supa, för assin´t

I möron bitti, imöron bitti
då kommer svärmor med kaffe
I möron bitti, imöron bitti
då kommer svärmor med kaffe
Då får vi dûppa, då får vi dûppa
då får vi dûppa, då får vi dûppa
då får vi dûppa, för assin´t

De va en jänta på Tuna rå

trad eft Lisa Boudré, Ovansjö

De va en jänta på Tuna rå
 hon narra vackra gössar till sej så
 å när de led åt kvällen, kröp dôm under fällen
 kärleksfulla var dôm bägge två
 Å vill du nt ha mej så säj bara nej
 för lika mycke kan de kvitta mej
 om gud mej hälsan giver, jag nog gifter bliver
 om ja aldrig nånsin såge dej

Vare du?

trad visa

Å, vare du, som va i Näsbyn på dans? ://
 Jo, nog vare ja, jo nog vare ja,
 jo nog vare ja som va i Näsbyn på dans

Å vare, vare du, som stal den pussen tå mäg ://
 Jo nog vare ja, ja nog vare ja
 jo, nog vare ja, som stal den pussen tå däg

Å vare, vare du, som klappa tissen på mäg ://
 Jo nog vare ja, ja nog vare ja
 Ja, nog vare ja , som klappa tissen på däg

Å, vare, vare du, som låg i gräse la mä mäg ://
 Ja, nog vare ja, ja nog vare ja
 ja nog vare ja som låg i gräse la mä däg

Å, vare, vare du som tog av kjoscheln på mäg ://
 Ja, nog vare ja, ja nog vare ja
 ja nog vare ja som tog av kjoscheln på däg

Å vare, vare du, som stoppa pittjen i mäg ://
 Ja nog vare ja, ja nog vare ja
 ja nog vare ja , som stoppa pittjen i däg

Vare, vare du som gjorde bare uti mäg ://
 Nej, int vare ja, nej inte vare jag
 nej, int vare ja som gjorde bare uti däg

När jag var liten

trad eft Lars Persson, Stålbo, Österfärnebo (långdans-karaktär)

När ja va liten då gick ja å tänkte
den som jag älskar jag aldrig kan få
Men ja lever lika lustigt, och sjunger och trallar:
trall, ralle ralla
trall, ralle, ralla
trall, ralle, ralla rallala

Det granna bältet

Trad visa, finns i varianter från flera delar av Sverige, bl a Älvdalen, Ockelbo

En gång när jag gick vägen fram, så mötade jag hin onde
Usch, hu, hu, Su litt´n lu, så mötade jag hin onde

Å om ja nu får själen din, så fångar du detta bälte
Usch, hu, hu, Su litt´n lu
så fångar du detta bälte

Då gav jag fan själen min, å fångade sen hans bälte
Usch, hu, hu...

Å när ja sen gick vägen fram, så mötade jag en bonde
Usch, hu, hu...

Å när han sen fick se bältet mitt, så trudd´n he va hin onde
Usch, hu, hu...

Å när ja kom i kôrka in, så slutade dom att sjunga
Usch, hu, hu...

Å prästen , som för altaret stod, han glömd båd Gud å anda
Usch, hu, hu...

Sen bytade jag bort bältet mitt, för ett par slarviga vantar
Usch, hu, hu, su litt´n lu, för ett par slarviga vantar

Det satt en loppa uppå mitt knä

trad eft Hammarbergs-Hans, Torsåker

Det satt en loppa uppå mitt knä
den lilla tjuvungen svarta
Jag böjde knä och hon följde mä *refr*
Hon biter bonde, hon biter präst *refr*
och narra länsman, ifrån sin häst *refr*

Ska jag gå här fästeman förutan

trad eft Eva Eriksson, Mållångstuga

Ska jag gå här ensam, fästeman förutan
 Tynas bort liksom, en frosteros på rutan
 Ska jag gå här och sucka, aj, aj sucka,
 Då får jag gå i graven, som en gammal nucka
 Å inga vänner har ja här på jorda, vännen har jag i ett annat land
 Å till den vännen kan ja inte komma, varsken åka, ria eller gå men,
 Ja får väl vänta te de blir sommaren, då får jag segla på böljan blå

Rätt nu lider det till Mikaeli

trad eft Lidfors, Valbo

Å rätt nu lider det till Mikaeli, då har jag tjänat ut mitt år ://
 Å när de andra, de gråta å sörja, då faller jag alls ingen tår ://

Det var en lördags afton

trad eft Johan Hansson, Östanbyn, Sandviken

Det var en lördags afton, ja gick till vännen min
 och knackade på dörren,, men inte slapp ja in
 Då rann det i mitt sin-ne-ne-ne, hon har en annan in-ne-ne-ne
 kanhända hon har övergivit mig

En annan lördagsafton ja gick till vännen min
 och knackade på dörren å genast slapp jag in
 där sutto det två herr-ar-ar-ar
 å stövlarna de knarr-ar-ar-ar
 alla vill de vila på lilla vännens arm

Då tog ja upp en flaska å tog en liten sup
 då tog dom mej i kragen å ville mej ha ut
 När ja nu börja strätt-ta-ta-ta
 Vart herrarna för lätt-ta-ta-ta
 å lilla vännen sade: Ja älskar endast dig !

Då tog ja av mig rocken, ty ja blev något varm
 sen tog ja mej till söva på lilla vännens arm
 Ty ingen kan beskriv-va-va-va
 Hur ljuvt det ä te vila-la-la-la
 Hur ljuvt de är te söva på lilla vännens arm

Kasper Spelman

trad eft Hammarbergs hans , Torsåker

Om det vore nån som kunde spela, som Kasper speleman, så jag fick dansa
 Om det vore nån som kunde spela, så jag fick dansa med Kasper
 Om det vore nån som kunde spela, som Kasper speleman, så jag fick dansa
 Om det vore nån som kunde spela, så jag fick dansa med flickorna

Gässpusvisan

trad eft Ida Boman, Sandviken

He ställdes till ett gässpe, mellan nean och ny
 å simplare gässpe har assint gjordats i Husbergs by
 För om int Stor-rönjesbäcken hade runnit härom
 så hade int gässpusfolke, fått kallskål en gång ://

Törps-gubben Olav Ersson, han ville va stor
 så bjöd han ingenjören, allt in till sitt bord (alt. lantmätaren)
 Törps-kärringen kom å fråga, vad haver du skänkt ?
 Ja haver skänkt, allt vad jag på-tänkt ://
 Å de va assint, de se !

När som ja var en liten en trant

eft Erik Hartwig, Årsunda

Å när som jag var en liten en trant
 ja då fick ja ligg med flickorna galant
 å ingen uppå mig klandra
 Men när som ja blive lite för stor, ja
 då fick ja hör försmädeliga ord
 helst utav gamla kärringar
 Å kärringen hon gångar, med sin kroku käpp
 hon drog mej i håre, å ja följd så lätt
 å håre he sto på änna

Strömning å stryk

trad eft Maria Höglom, Torsåker

Första kvällen fick vi strömning å stryk, stryk emellan stryk å strömning
 Å andra kvällen fick vi osaltad gröt, å kärringen satt vid spisen å tjöt
 Å barnen inunder sängarna kröp, å katten in under grytan

Var du med på den ti´n

Var du me på den tin då de benlösa sprang, å de fingerlösa spela på fiol så de klang
 Å de blinda sågo på, å de döva hörde på, å de lama dansa vals

Så flyger dom å flänger

trad eft Ida Boman, Sandviken

Så flyger dom å flänger, så dyker dom å dänger, så hupper dom å svänger
 :// Hupp en liten hupp, å dans en liten dans, å dansen på ro-o-osor ://
 Ingen kan dansa så lätt, ingen kan huppa så nått, som våran lisselstinta
 :// Hela dagen all, går hon i vall, i lunden den grö-ö-öna ://
 Pappa å ja, mamma å far, pappa å ja, mamma å far,
 Tuppen å vår lissla hö-öna!

Banabröder

Rallarvisa sjungen av Per Olof Sjöö, Bergsjö

Vi ären banabröder alla, som arbeten här i nord.
 Vi får tunga kärror tralla, spränga berg och köra jord.
 Musiken den skall ljuvlig höras! Av vår unga muntra sång.
 Bergena ur dvalan röras. Tiden blir ej tung och lång.

När jag började här arbeta, tretti man vi var i lag.
 Saken tog en annan vändning: femton man fick stanna kvar.
 Denna order stolt framställdes av en silverhårig man.
 Sen han dessa ord uttalat genom skogen han försvann.

Men vad skulle vi här att göra, vi kunde gärna stannat kvar.
 Våra pengar vi förstöra, femton öre har jag kvar!
 Krediten den är redan döder kan hända lagder uti grav.
 Kan just undra, kära bröder om den står upp på tredje dan.

Jag blev lurad hit och narrad av en oförständig man.
 Jag tror folket är förbannat, som ingen sanning tala kan.
 Ja vi resa upp mot polen, kanhända upp till paradiset.
 Ack, om det vore varmt i Norden, men här är bara snö och is!

Aldrig jag den dan förglömmar, när jag ifrån hemmet for.
 Då var flickorna mig så ömmer med sina kärleksfulla prov.
 Men jag vill ingen flicka hava, ej heller älska den jag fann.
 Nej ensamheten mig behagar. Hjälp mig hem till Hälsingland!

Allt vad du vill

trad allmänt spridd visa

//: Allt vad du vill så får du ://

//: Hela min kropp och halva min själ, ja de ska du få, för du dansar så väl ://

Variant på sista frasen:

//: Hela mitt hjärta å halva min kropp, ja de ska du få, för du gjorde mig tjock ://

I himmelen, i himmelen

Psalm som finns i flera folkliga melodivarianter. Text: Laurentius Laurentius och Johan Åström.

I himmelen, i himmelen, där herren gud själv bor
hur härlig bliver sällheten, hur utsägligt stor
Där ansikte mot ansikte jag
evigt, evigt gud får se, se Herren Sebaot

I himmelen, i himmelen, vad klarhet, hög och ren
Ej själva solen liknar den uti sitt middagssken
Den sol som aldrig nedergår
och evigt oförmörkad står, är Herren Sebaot

I himmelen, i himmelen, vad sälla utan tal
Av änglarna och helgonen vad glans i ärans sal
Min själ skall bliva dessa lik
av evighetens skatter rik, hos Herren Sebaot

I himmelen, i himmelen, man inga tårar ser
Ej döden ej förgängelsen där skola härja mer
Där skänkes fröjd och härlighet
och frid och oförgänglighet av Herren Sebaot

I himmelen, i himmelen, en sällhet du berett
som intet öra hörde än och intet öga sett
ej njuten av ett dödligt bröst
ej sjungen av en dödligs röst, o Herre Sebaot

Den blomsterid

Texten trycktes i den svenska psalmboken 1695 med tillägget "Een Sommarwisa" och skrevs av Israel Kolmodin. Melodi: folkmelodi. Finns i några få folkliga melodivarianter.

1. Den blomstertid nu kommer med lust och fågning stor.
Du nalkas, ljuva sommar, då gräs och gröda gror.
Med blid och livlig värma till allt som varit dött,
sig solens strålar närma och allt blir återfött.

2. De fagra blomsterängar och åkerns ädla säd,
De rika örtesängar och lundens gröna träd
De skola oss påminna Guds godhets rikedom,
att vi den nåd besinna som räcker året om.

3. Man hörer fåglar sjunga med mångahanda ljud,
skall icke då vår tunga ovsäga Herren Gud?
Min själ, upphöj Guds ära, stäm upp din glädjesång
till den som vill oss nära och fröjda på en gång.

Si god afton och god kväll

melodi: Kungsmarschen, text efter Frost Anders i Gåsarv.

Si god afton och god kväll, min utvaldaste vän
 Huru lever nu världen med dig?
 Har du hälsan och mår bra, som jag tror väl att du har
 Har du hälsan, visst roar det mig.
 Har du hälsan, visst roar det mig.

Har du silver har du gull, har du kistorna full
 Har du penningar, visst roar det mig.
 Jag har ett förnöjsamt sinn, det är rikedomen min,
 Det är bättre än penningar och gull.
 Det är bättre än penningar och gull.

När jag tänker uppå dig, röres blodet uti mig.
 Lilla vännen, förglöm aldrig mig.
 Ser du stjärnorna de små, uppå himmelen den blå
 Falla neder till jorden som strå.
 Falla neder till jorden som strå.

Förr skall sjöar och strand, bliva torra som sand,
 Förr än jag tager mig någon ann.
 Förr skall måne och sol, falla neder på vår jord
 Förr än jag ändrar om dessa ord.
 Förr än jag ändrar om dessa ord.

Säg minnes int du

Säj minnes int du, säj minnes int du
 allt bakom den gröna busken ://
 Där gjorde vi en pöjke så rar, där gjorde vi en pöjke så rar
 pojken han hette Ola ://